

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

KONAČNA ODLUKA
O DOPUŠTENOSTI

Zahtjev br. 43389/02
Milka GAČEŠA
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 1. travnja 2008. u vijeću sastavljenom od:

Christos Rozakis, *predsjednik*,

Nina Vajić,

Khanlar Hajiyev,

Dean Spielmann,

Sverre Erik Jebens,

Giorgio Malinverni,

George Nicolaou, *suci*,

i Andre Wampach, *zamjenik tajnika Odjela*,

uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev podnesen 11. studenog 2002. godine,
uzimajući u obzir odluku da se primijeni članak 29., stavak 3. Konvencije i zajedno
ispita dopuštenost i osnovanost predmeta,

uzimajući u obzir djelomičnu odluku od 21. rujna 2006.,

uzimajući u obzir očitovanje koje je podnijela tužena država i odgovor na očitovanje
koji je podnio podnositeljica zahtjeva,

nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

Podnositeljica gđa Milka Gačeša, hrvatska je državljanka, rođena 1950. godine i živi u Karlovcu. Pred Sudom ju je zastupala gđa S. Čanković, odvjetnica iz Zagreba. Hrvatsku Vladu („Vlada“) zastupala je njena zastupnica gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

Činjenično se stanje predmeta, prema navodima stranaka, može sažeti kako slijedi.

Dana 31. prosinca 1990. godine suprug podnositeljice zahtjeva dobio je stanarsko pravo na stanu u Karlovcu. Na temelju mjerodavnog zakonodavstva, podnositeljica zahtjeva, kao njegova supruga, automatski je postala sunositeljica stanarskoga prava na dotičnome stanu.

U kolovozu 1991. godine razboljela se njihova kćer, koja je u to doba provodila svoje ljetne praznike kod svojih bake i djeda u Vojvodini. Dana 21. kolovoza 1991. godine primljena je u bolnicu u Beogradu, a 2. rujna 1991. godine bila je operirana. Podnositeljica zahtjeva i njezin suprug otišli su u Beograd da bi bili sa svojom kćeri. Ona je otpuštena iz bolnice 9. rujna 1991. godine. Podnositeljica zahtjeva i njezin suprug vratili su se u Karlovac, no 14. rujna 1991. godine ponovno su otišli u Beograd, budući su se brinuli za postoperativni oporavak svoje kćeri.

Dana 4. listopada 1991. godine napadnut je grad Karlovac. Dana 8. listopada 1991. godine Hrvatska je proglasila neovisnost.

U tim okolnostima podnositeljica zahtjeva i njen suprug odlučili su ostati u Beogradu. Ona je tvrdila da s obzirom na izbijanje rata u regiji, nisu mogli prijeći granice i da isto tako u to vrijeme nisu imali hrvatsko državljanstvo. Podnositeljica zahtjeva također tvrdi da je njezin suprug obavijestio Hrvatske željeznice, kao vlasnika i davatelja stana na korištenje, o svojoj nemogućnosti da se vrati, te da je 28. listopada 1991. godine provaljeno u stan.

Dana 28. studenog 1991. godine Hrvatske željeznice su donijele odluku kojom su ovlastle određenoga Lj.M. – prognanika – da privremeno koristi stan podnositeljice zahtjeva.

Dana 20. veljače 1992. godine Hrvatske željeznice podnijele su tužbu protiv podnositeljice zahtjeva i njezinoga supruga Općinskom sudu u Karlovcu, tražeći otkaz njihovoga stanarskoga prava. Tužitelj je svoj zahtjev temeljio na članku 99. Zakona o stambenim odnosima, tvrdeći da su podnositelji zahtjeva bili odsutni iz stana više od šest mjeseci bez opravdanog razloga. Kako je prebivalište tuženika bilo nepoznato, nadležne su vlasti u tome predmetu imenovala staratelja za poseban slučaj.

Dana 17. kolovoza 1992. godine Općinski sud u Karlovcu otkazao je stanarsko pravo tuženicima. Okružni sud u Karlovcu je po žalbi potvrdio prvostupanjsku presudu.

Po reviziji koju je uložio staratelj za poseban slučaj Vrhovni sud je 8. lipnja 1995. godine ukinuo presude nižega stupnja i vratio predmet na ponovljeni postupak, utvrdivši da podnositeljica zahtjeva nije bila pravilno zastupljena u postupku, jer je staratelj za poseban slučaj bio imenovan samo njenome suprugu.

Nakon što se podnositeljica zahtjeva 1998. godine vratila u Karlovac i otkrila da je protiv nje i njenoga supruga bila podnesena tužba za otkaz stanarskog prava, ona se pridružila, i od tada nadalje, aktivno sudjelovala u postupku. Dana 25. listopada 2000. godine obavijestila je sud da joj je suprug umro.

U ponovljenom postupku Općinski sud u Karlovcu otkazao je 9. svibnja 2001. godine stanarsko pravo podnositeljici zahtjeva, nalazeći da je ona bila odsutna iz stana više od šest mjeseci bez opravdanoga razloga. Glede tvrdnje podnositeljice zahtjeva da su operacija njene kćeri i naknadna eskalacija rata opravdala njeno izbjivanje, sud je smatrao da:

“Obzirom na navedeno sud je mišljenja da se ne može primijeniti čl. 99. st. 2. Zakona o stambenim odnosima, uvažavajući brigu roditelja oko liječenja njihove kćeri, sve iz razloga što stanje bolesnice nije bilo tako kritično prema medicinskoj dokumentaciji iz 1991. godine, pa i kasnije, tako da se ista ne bi mogla vratiti u Karlovac i nastaviti kontrole i liječenje u RH. Također nije za prihvatiti navode tužene da se zbog ratnih zbivanja nisu mogli vratiti u RH radi toga što nisu imali odgovarajuće dokumente jer je opće poznata situacija da je u početku rata nastao metež te se u zemlju moglo ući na raznim mjestima ne samo na graničnim prijelazima, a vrlo je teško povjerovati tuženima da nisu uzeli odgovarajuće dokumente sa sobom na tako dalek put.”

Dana 9. prosinca 2001. godine, Županijski sud u Karlovcu je po žalbi potvrdio prvostupanjsku presudu, uz slijedeće obrazloženje:

“Činjenica da je kćerka tužene uistinu operirana i kraće vrijeme hospitalizirana tijekom rujna mjeseca 1991. godine u Beogradu, ne znači, a koje stajalište pravilno zauzima i sud prvog stupnja, da je ispunjen uvjet iz čl. 99. st. 2. Zakona o stambenim odnosima... Naime, ne ulazeći u ocjenu da li se liječnički zahvat mogao obavljati u bolničkoj ustanovi relativno udaljenoj od svojevremenog mjesta prebivališta tuženice, činjenica jest da je tužbeni zahtjev usmjeren na Milku Gačeša, dakle ne na osobu koja je medicinski obrađivana, već njezinu majku, tako da se propis.. može odnositi samo na Mačešić Nikolinu, a ne i na tuženicu.”

Podnositeljica zahtjeva je nakon toga podnijela ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske. Prigovorila je da su bila povrijeđena njena prava na jednakost pred zakonom, pošteno suđenje i vlasništvo. Dana 30. travnja 2002. godine Ustavni sud je odbio ustavnu tužbu podnositeljice zahtjeva, utvrdivši da nije došlo do povrede niti jednoga ustavnoga prava na koje se pozvala.

B. Mjerodavno domaće pravo i praksa

1. Zakon o stambenim odnosima

(a) Mjerodavne odredbe

Zakon o stambenim odnosima (*Narodne novine*, br. 51/85, 42/86, 22/92 i 70/93) kako je bio na snazi u mjerodavno vrijeme, propisivao je da nositelj stanarskog prava ima pravo trajno koristiti stan u svrhu stanovanja, dati u najam dio nekome drugome i sudjelovati u upravljanju zgradom u kojoj se stan nalazi. Zakon o stambenim odnosima je također propisivao da ga, uz suglasnost davatelja stana na korištenje, stanar može zamijeniti za drugi stan, i, iznimno, koristiti njegov dio u poslovne svrhe.

Članak 67. je propisivao da članovi obiteljskog domaćinstva nositelja stanarskog prava mogu steći stanarsko pravo nakon smrti nositelja stanarskog prava.

Članak 99. glasio je kako slijedi:

“1. Stanaru se može dati otkaz stanarskog prava kad on (...) prestane koristiti stan neprekidno duže od šest mjeseci.

2. Otkaz stanarskog prava prema odredbama stava 1. ovog člana ne može se dati osobi koja stan ne koristi zbog toga što se nalazi na liječenju, izvršavanju vojne obaveze ili iz drugih opravdanih razloga.”

Na temelju članka 105. stavak 1. nositelj stana otkazuje stanarsko pravo tužbom koju podnosi nadležnom sudu. Stanarsko pravo je otkazano čim presuda, kojom se usvaja tužbeni zahtjev davatelja stana na korištenje, postane pravomoćna.

(b) Sudska praksa Vrhovnoga suda

U odlukama br. Rev-3839/93-2 od 19. siječnja 1994., Rev-2276/00-2 od 21. studenog 2000. i Rev-590/03-2 od 17. prosinca 2003., Vrhovni sud je tumačio članak 99., stavak 1. Zakona o stambenim odnosima kako slijedi:

“Ratna zbivanja sama po sebi, bez konkretnih razloga koji bi ukazivali na nemogućnost korištenja stana, ne predstavljaju opravdan razlog nekorištenja stana..”

U nizu odluka (na primjer u predmetima br. Rev-152/1994-2 od 23. veljače 1994., Rev-1780/1996-2 od 10. ožujka 1999., Rev-1606/00-2 od 1. listopada 2003., Rev-998/03-2 od 4. prosinca 2003. i Rev-590/03-2 od 17. prosinca 2003.), počevši s odlukom br. Rev-155/1994-2 od 16. veljače 1994., Vrhovni sud je tumačio jedan drugi vid članka 99. stavka 1. Zakona o stambenim odnosima kako slijedi:

“Okolnost da se u stan koji stanar ne koristi protupravno uselila treća osoba ne čini još sama za sebe nekorištenje stana opravdanim. Ako, naime, stanar unutar roka iz čl. 99. st. 1. ZSO ne poduzme odgovarajuće korake da bi vratio posjed stana, ... tada navedena okolnost nije zapreka udovoljenju zahtjeva za otkaz stanarskog prava..”

2. Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo

(a) Mjerodavne odredbe

Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (*Narodne novine*, br. 27/1991), koji je stupio na snagu 19. lipnja 1991. godine, dao je pravo nositelju stanarskog prava na stanu u društvenom vlasništvu da ga kupi od davatelja stana na korištenje pod povoljnim uvjetima.

Članak 4., stavak 2. propisivao je da pisani zahtjev za kupnju (prvi zahtjev) treba postaviti u roku od godinu dana od datuma stupanja Zakona na snagu (ovaj je rok naknadnim izmjenama i dopunama Zakona produljen do 31. prosinca 1995. godine), a daljnji zahtjev za stvarno zaključenje ugovora o kupoprodaji (drugi zahtjev) u roku od dvije godine nakon prvog zahtjeva.

(b) Sudska praksa Vrhovnoga suda

U svojoj odluci br. Rev-944/99-2 od 13. kolovoza 2002. Vrhovni sud je tumačio članak 4., stavak 2. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo kako slijedi:

“Budući da tužitelj nije postavio zahtjev za kupnju stana u pisanom obliku tuženicima ni do 31. prosinca 1995. godine, kao što određuje zakon .... to su sudovi nižeg stupnja pravilno ocijenili da je tužitelj prekludiran u svom pravu zahtijevati sklapanje kupoprodajnog ugovora...”

U svojoj odluci br. Rev-1256/02-2 od 14. srpnja 2004. Vrhovni sud je dao šire tumačenje članka 4., stavka 2.:

“Tužiteljica je zahtjev za kupnju stana istakla tuženjoj u pisanom obliku dana 18. listopada 1996. godine, dakle nakon isteka propisanog roka (31. prosinca 1995.), pa su sudovi pravilno odbili tužbeni zahtjev. U pitanju je prekluzivni rok istekom kojeg nositelj stanarskog prava gubi pravo podnijeti zahtjev za kupnju stana... ..”

Činjenica da je u vrijeme kada je taj rok istekao (31. prosinca 1995.) među strankama vođen spor o otkazu stanarskog prava koji je okončan prvostupanjskom presudom od 16. travnja 1996. godine, koja je postala pravomoćna dana 11. srpnja 1996. godine. [...] To što je među strankama vođena parnica o otkazu stanarskog prava nije sprječavalo tužiteljicu da podnese zahtjev za kupnju stana.

... Parnica o otkazu stanarskog prava bila je zapreka za kupnju stana (za sklapanje ugovora), a ne i za podnošenje zahtjeva za kupnju stana. Postojanje parnice ne produžava prekluzivni rok za isticanje zahtjeva za kupnju stana.”

3. Zakon o najmu stanova

Zakon o najmu stanova (*Narodne novine*, br. 91/1996 od 28. listopada 1996.) koji je stupio na snagu 5. studenog 1996. godine ukinuo je stanarsko pravo kao takvo (članak 30., stavak 1.), no propisao je da postupak započet na temelju Zakona o stambenim odnosima treba okončati na temelju odredbi toga Zakona (članak 8., stavak 1.).

Zakon o najmu stanova uređuje pravni odnos između najmodavca i najmoprimca u odnosu na najam stanova. On priznaje posebnu kategoriju najmoprimaca, i to one koji su prije bili nositelji stanarskog prava na stanovima u privatnom vlasništvu, ili one koji nisu kupili svoje stanove na temelju Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo. Na tu se kategoriju odnosi niz zaštita, na primjer obveza da vlasnici zaključe ugovor o najmu na neograničeno vrijeme, plaćanje zaštićene najamnine, čiji iznos treba propisati Vlada, kao i ograničene razloge za otkaz ugovora o najmu.

Na temelju toga Zakona najmodavac može otkazati ugovor o najmu zaštićenom najmoprimcu u slijedećim slučajevima:

- ako najmoprimac ne plati u ugovorenom roku najminu i druge ugovorene troškove u svezi sa stanovanjem,
- ako najmoprimac stan ili dio stana daje u podnajam, bez dopuštenja najmodavca,
- ako najmoprimac ili drugi korisnici stana ometaju druge najmoprimce ili korisnike zgrade u mirnom korištenju stanom ili poslovnim prostorom,
- ako se stanom koristi osoba koja nije navedena u ugovoru o najmu i to za vrijeme dulje od 30 dana bez dopuštenja najmodavca, osim u slučaju kad je riječ o bračnom drugu, potomku, roditelju, osobi koju je prema Zakonu dužan uzdržavati ili o osobi koja pruža najmoprimcu ili drugim korisnicima stana nužnu njegu i pomoć samo dok potreba za nužnu njegu i pomoć traje,
- ako se najmoprimac ili drugi korisnici stana ne koriste stanom za stanovanje, već se njime koriste u cijelosti ili djelomično za druge namjene,
- ako najmodavac nema riješeno stambeno pitanje a ima pravo na stalnu socijalnu pomoć ili ima više od šezdeset godina.

Na temelju članka 40., stavak 1. Zakona o najmu stanova, najmodavac može otkazati ugovor o najmu stana zaštićenom najmoprimcu ako najmodavac namjerava useliti u stan sam ili u njega useliti svoju djecu, roditelje ili osobe koje je dužan uzdržavati.

PRIGOVOR

Podnositeljica zahtjeva prigovara na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju da joj je odlukama domaćih sudova povrijeđeno njeno pravo na vlasništvo.

PRAVO

Podnositeljica zahtjeva prigovara da je ona, iako nije bila vlasnica stana, bila u posjedu i imala legitimna očekivanja da će ga kupiti, kao što su to učinili svi drugi nositelji stanarskog prava na stanovima u društvenom vlasništvu. Pozvala se na članak 1. Protokola br. 1., koji glasi kako slijedi:

Članak 1. Protokola br. 1

Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnoga prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni.

Vlada je osporila dopuštenost ovoga prigovora po dva osnova: nenadležnost Suda *ratione materiae* i to što podnositeljica zahtjeva nije iscrpila domaća pravna sredstva.

*Sukladnost ratione materiae***(a) Tvrđnje stranaka***(i) Vlada*

Vlada je na početku naglasila da podnositeljica zahtjeva prigovara da je, kao rezultat otkaza njenog stanarskog prava, izgubila pravo kupiti dotični stan. Kad je to tako, Vlada je prvo primijetila, pozivajući se na sudsku praksu Suda (vidi predmet *Slivenko v. Latvia* (dec.) [GC], br. 48321/99, stavak 121., ECHR 2002-II (izvaci)), da Konvencija ne jamči pravo steći vlasništvo. Drugo, podnositeljica zahtjeva nije mogla imati legitimna očekivanja da će kupiti dotični stan i time postati njegova vlasnica jer nikada nije postavila zahtjev za kupnju stana iako je to imala pravo učiniti od trenutka kad je još živjela u stanu od 19. lipnja 1991. (kad je stupio na snagu Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo) do 31. prosinca 1995. godine (kad je istekao zakonski rok za postavljanje zahtjeva). Iz toga razloga podnositeljica zahtjeva ne bi imala pravo kupiti stan i da je uspjela u postupku kojemu prigovara (vidi naprijed citirani predmet *Slivenko v. Latvia* (dec.) stavak 122.). U takvim okolnostima, čak i da joj nije bilo otkazano stanarsko pravo, podnositeljica zahtjeva bi imala samo pravo zaključiti sa vlasnikom stana ugovor o najmu sa zaštićenom najamninom, u skladu sa Zakonom o najmu stanova.

Za Vladu iz naprijed navedenoga slijedi da članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju nije primjenjiv na ovaj predmet.

(ii) Podnositeljica zahtjeva

Podnositeljica zahtjeva tvrdi da je stanarsko pravo predstavljalo „vlasništvo“ u smislu članka 1. Protokola br. 1. Prvo je objasnila da je nositelj stanarskog prava imao pravo koristiti stan neuznemiravan i trajno i da su članovi domaćinstva nositelja stanarskog prava imali priliku dobiti stanarsko pravo nakon smrti nositelja stanarskog prava ili nakon prestanka stanarskog prava po nekoj drugoj osnovi. Isto tako, supružnik nositelja stanarskog prava bio je automatski sunositelj stanarskog prava. Ona je dalje objasnila da su svi građani, uključujući nju i njenog supruga, uplaćivali obvezatan doprinos u stambene fondove povezan s prihodom, koji se odbijao od njihovih plaća, kako bi se financirala gradnja stanova koji su se davali na korištenje na temelju stanarskog prava. Tako je, za podnositeljicu zahtjeva, stanarsko pravo imalo *de facto* elemente vlasništva. To je po njenom mišljenju potvrđeno donošenjem Zakona

o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, koji je nositeljima stanarskog prava omogućio kupiti njihove stanove pod povoljnim uvjetima i time postati njihovim vlasnicima.

Iz svih tih razloga, podnositeljica zahtjeva smatra da je bez dvojbe stanarsko pravo imalo novčanu vrijednost i tako predstavljalo „vlasništvo“ zaštićeno na temelju članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.

(b) Ocjena Suda

Sud na početku primjećuje da je stanarsko pravo ukinuto 5. studenog 1996. godine kad je stupio na snagu Zakon o najmu stanova, a to je točno jednu godinu prije datuma, 5. studenog 1997. godine, kad je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku. Međutim, Zakon također propisuje da postupak pokrenut na temelju odredbi Zakona o stambenim odnosima, uključujući i onaj za otkaz stanarskog prava, treba dovršiti prema odredbama toga Zakona.

U takvim okolnostima Sud smatra da, kad ispituje navodne povrede članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju zbog otkaza stanarskog prava u postupku koji je okončan nakon što je Hrvatska ratificirala Konvenciju, on ne treba odlučiti može li se stanarsko pravo samo po sebi smatrati „vlasništvom“ zaštićenim tim člankom. Umjesto toga on treba ispitati je li otkaz toga stanarskog prava utjecao na bilo koja prava koja se iz njega izvode – kao što je (a) pravo kupiti stan na temelju Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, ili (b) pravo zaključiti ugovor o najmu sa zaštićenom najamninom na temelju Zakona o najmu stanova – i, još važnije, mogu li se ta izvedena prava smatrati „vlasništvom“ u smislu te odredbe.

Sud ponavlja da podnositeljica zahtjeva može tvrditi kako je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1. samo ukoliko se pobijane odluke odnose na njeno „vlasništvo“ u smislu te odredbe. „Vlasništvo“ može biti „postojeće vlasništvo“ ili „imovina“, uključujući potraživanja, u odnosu na koja podnositelj zahtjeva može tvrditi da ima barem „legitimno očekivanje“ (koje mora biti konkretnije naravi od same nade) da će biti ostvarena, to jest, da će dobiti djelotvorno uživanje prava vlasništva (vidi, *inter alia*, predmete *Gratzinger and Gratzingerova v. the Czech Republic* (dec.) [GC], br. 39794/98, ECHR 2002-VII, stavak 69. i *Kopecký v. Slovakia* [GC], br. 44912/98, stavak 35., ECHR 2004-IX). Suprotno tome, nada da će biti priznato vlasničko pravo koje je bilo nemoguće djelotvorno vršiti nakon stupanja na snagu Protokola br. 1. u odnosu na dotičnu državu ne može se smatrati „vlasništvom“ u smislu članka 1. Protokola br. 1., kao niti uvjetni zahtjev koji propadne kao rezultat neispunjenja zakonskog uvjeta (vidi naprijed citirani predmet *Slivenko*, stavak 121.).

(a) Vraćajući se na ovaj predmet, Sud prvo zauzima stav da je pravo podnositeljice zahtjeva da kupi stan bio „zahtjev“, a ne „postojeće vlasništvo“. Nadalje primjećuje da se prema sudskoj praksi Vrhovnoga suda takav zahtjev smatra ugašenim nakon isteka zakonskoga roka.

S tim u vezi treba primijetiti da niti podnositeljica zahtjeva, niti njen suprug nisu nikada postavili zahtjev za kupnju stana i da je u njihovom slučaju zakonski rok za to učiniti istekao 31. prosinca 1995. godine. Slijedi da je zahtjev podnositeljice zahtjeva bio već ugašen toga datuma, a to je prije ratifikacije Konvencije od strane Hrvatske 5. studenog 1997. godine.

Stoga, kad je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku, podnositeljica zahtjeva nije imala nikakav zahtjev na temelju domaćega prava da kupi dotični stan. Kad je to tako, otkaz njenoga stanarskoga prava nije mogao predstavljati miješanje u njena vlasnička prava, jer u trenutku kad se on dogodio ona nije imala dovoljan vlasnički interes koji bi predstavljao „vlasništvo“ u smislu članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju (vidi, *mutatis mutandis* naprijed citirani predmet *Slivenko*, stavak 122.).

(b) S druge strane, otkaz stanarskog prava podnositeljice zahtjeva jasno ju je spriječio da zaključi ugovor o najmu stana sa zaštićenom najamnikom, na što bi inače imala pravo na temelju Zakona o najmu stanova. Međutim, s tim u vezi Sud ukazuje na stalnu sudsku praksu organa Konvencije prema kojoj pravo stanovati u određenoj imovini koja nije u vlasništvu podnositelja zahtjeva ne predstavlja, kao takvo, „vlasništvo“ u smislu članka 1. Protokola br. 1. (vidi odluku Komisije u predmetu *Durini v. Italy*, br. 19217/91, od 12. siječnja 1994., Decisions and Reports (DR) 76B, str. 76-79; *Pentidis and others v. Greece*, br. 23238/94, izvješće Komisije od 27. veljače 1996., Reports of Judgments and Decisions 1997-III, str. 998-999, stavci 67.-69.; *J.L.S. v. Spain* (odl.), br. 41917/98, ECHR 1999-V; *Kozlovs v. Latvia* (odl.), br. 50835/00, od 23. studenog 2000.; *Kovalenok v. Latvia* (odl.), br. 54264/00, od 15. veljače 2001.; *H.F. v. Slovakia* (odl.), br. 54797/00, od 9. prosinca 2003. i *Bunjevac v. Slovenia* (odl.), br. 48775/09, od 19. siječnja 2006.).

Slijedi da je ovaj prigovor nespojiv *ratione materiae* s odredbama Konvencije u smislu članka 35., stavka 3. te treba biti odbijen na temelju članka 35., stavka 4.

U smislu ovoga zaključka, nije potrebno da Sud ispituje daljnji prigovor Vlade koji se temelji na tome da podnositeljica zahtjeva nije iscrpila domaća pravna sredstva.

Iz tih razloga, Sud jednoglasno

utvrđuje da je ostatak zahtjeva nedopušten.

André Wampach

Zamjenik Tajnika

Christos ROZAKIS

Predsjednik